

Rusko na tom nikdy nebylo lépe... Už i v USA píší o nepovedených sankcích na ropu

- editor007 | 20. února 2024

RUSKO: Rusku se úspěšně daří obcházet západní sankce a podle analytiků má aktuálně ve státní kase více peněz než před začátkem války na Ukrajině. Například pro přepravu ropy využívá Rusko „stínovou flotilu“ čítající na 1 800 lodí. Ropa z těchto lodí se obtížně trasuje, a tak se tato ruská ropa nebo její následné výrobky po rafinaci běžně dostávají i do Evropy a Spojených států. Klíčovou roli v tom hraje Indie, která loni odkoupila ropu za 37 miliard dolarů, což je třináctkrát více než v letech před válkou.

Rusko vstupuje do třetího roku války na Ukrajině s nebývalým množstvím peněz ve státní pokladně, které bylo podpořeno rekordním loňským prodejem ropy do Indie v hodnotě 37 miliard dolarů. Tato ropa byla navíc v Indii rafinována a část produktů v hodnotě [více než miliardy dolarů se dostala i do Spojených států, jak upozorňuje americká CNN](#).

Podle analýzy Centra pro výzkum energie a čistého ovzduší (CREA) Indie zvýšila nákupy ruské ropy na více než třináctinásobek předválečného množství. Podle analýzy Indie zcela nahradila předválečné nákupy západních odběratelů, které byly omezeny sankcemi. Prodej ruské ropy do Indie totiž nepodléhá sankcím a je zcela legitimní. Společnost Windward, která se zabývá námořní umělou inteligencí, analyzovala celosvětové námořní pohyby a zjistila, že v loňském roce se uskutečnilo 588 přímých plaveb ropných tankerů z Ruska do Indie.

Rusko ale k transferu používá také „stínovou flotilu“, kterou Moskva vytvořila s cílem zamaskovat, s kým a jak obchoduje, a maximalizovat zisky Kremlu. Ropa a rafinované produkty z těchto tankerů totiž jsou obtížně dohledatelné, a tak končí i na Západě. Společnost Pole Star Global prozkoumala stejnou trasu a zjistila, že v loňském roce uskutečnily více než 200 cest lodě z Ruska, které v Lakónském zálivu v Řecku přestoupily na jinou loď, která pokračovala do Indie.

CNN popisuje, jak takový nedohledatelný transfer probíhá, konkrétně v řeckém přístavu Gythio. Dva ropné tankery se zde postavily vedle sebe a došlo k přepravě ropy z lodi na loď, což následně mate úřady v určení původu ropy cestující po světě.

Oba sledované tankery mají pestrou historii. Oba vyjely z Ruska o několik týdnů dříve. Jeden z nich vlastní společnost se sídlem v Indii, která je obviněna z účasti na porušování sankcí, a druhý byl podle společnosti Pole Star Global, jež monitoruje lodní dopravu, dříve vlastněn osobou, na niž se vztahují samostatné sankce USA.

„Převody se někdy provádějí legálně, ale používají se také jako nezákonná taktika k obcházení sankcí,“ řekl David Tannenbaum ze společnosti Pole Star Global. „Je to jako složitá skořápková hra plavidel s cílem zmást úřady, odkud tato ropa pochází a kdo ji nakonec kupuje.“ Podle analytiků dochází každý týden k desítkám podobných přesunů v řeckém Lakónském zálivu, který je výhodným místem na cestě do Suezského průplavu a na asijské trhy.

„Je to součást ruské systémové snahy všechno výrazně zkomplikovat,“ uvedl Ami Daniel, generální ředitel společnosti Windward. Stínová flotila umožnila Rusku vytvořit paralelní strukturu lodní dopravy, která může přecházet zaměřením západních sankcí, se stovkami tankerů neprůhledného vlastnictví, využívajících složité trasy. Windward odhaduje, že tato flotila se v loňském roce rozrostla na 1 800 plavidel.

Počátkem února zavedlo americké ministerstvo financí nový balíček sankcí proti lodím a společnostem podezřelým z toho, že pomáhají přepravovat ruskou ropu v rozporu s americkými sankcemi ve snaze ztížit fungování ruské stínové flotily.

Spojené státy vedly koncem roku 2022 koalici zemí, které se dohodly na „cenovém stropu“ a zavázaly se nekupovat ruskou ropu nad 60 dolarů za barel. Tyto země rovněž zakázaly svým lodním společnostem a pojišťovnám – klíčovým hráčům v globální námořní dopravě – usnadňovat obchod s ruskou ropou nad touto cenou.

„Cenový strop byl skutečným spouštěcím mechanismem pro vznik stínové flotily,“ řekl Viktor Katona, vedoucí analýzy ropy ve společnosti Kpler. „Čím delší jsou dodavatelské řetězce, tím obtížnější je rozklíčovat převody mezi loděmi a určit skutečnou cenu ruského barelu,“ uvedl Kantona.

Čistý dopad indických nákupů ropy oslabil snahu Západu zatlačit na Vladimira Putina pomocí sankcí. Ruské federální příjmy se v roce 2023 vyšplhaly na rekordních 320 miliard dolarů a mají dále růst. Podle některých analytiků byla zhruba třetina těchto peněz v loňském roce vynaložena na válku na Ukrajině a ještě větší část má být financována v roce 2024. Finanční prostředky, které má Kreml k dispozici, stavějí Moskvu do lepší pozice pro udržení dlouhotrvající války než Kyjev, který se zoufale snaží udržet potřebný přísun západních peněz.

Indie zdůvodňuje své nákupy z Ruska tím, že udržuje nižší světové ceny, protože nesoutěží se západními zeměmi o ropu z Blízkého východu. Indický ministr pro ropu a zemní plyn Hardeep Singh Puri minulý týden uvedl, že pokud Indie začne více nakupovat ropu z Blízkého východu, cena ropy nebude na úrovni 75 nebo 76 dolarů, ale 150 dolarů.

Složitá role Indie ve světovém obchodu s ropou se odráží i v osudu ropných produktů, na které se ruská ropa mění. Část ropy se v rafineriích na západním pobřeží Indie zpracovává na ropné produkty a poté se vyváží do USA a dalších zemí, které podepsaly sankce na ruskou ropu. Na produkty rafinované mimo Rusko se totiž sankce nevztahují.

Analýza CREA odhaduje, že USA byly v loňském roce největším odběratelem rafinovaných produktů z Indie, vyrobených z ruské ropy v hodnotě 1,3 miliardy dolarů. Hodnota vývozu těchto ropných produktů výrazně vzroste, pokud se do ní zahrnou i spojenci USA, kteří rovněž uplatňují sankce vůči Rusku. Podle odhadů CREA dovezou tyto země v roce 2023 ropné produkty vyrobené z ruské ropy v hodnotě 9,1 miliardy dolarů, což představuje 44% nárůst oproti předchozímu roku. Moskva tak úspěšně našla cestu, jak obejít sankce, podobně jako v případě čipů a dalších sankcionovaných produktů.

ZDROJ: CNN /PL